

mer finde Side 8, Punkt 5, at Brysseler-konferencen udtaler: Vi vover at sige, at dersom den vilkaarligt forøgede Inflation hører op og Seddelbankerne opfylder deres normale Funktioner, vil Rentefoden snart komme paa passende Niveau igen. Ja, det er ogsaa min Opfattelse, og jeg forstaaer ærlig talt ikke, at man Gang paa Gang, saaledes som ogsaa her, sender Landets klogeste Folk til Konferencer og saa i Virkeligheden ikke tager det fjerneste Hensyn til det, naar de kommer hjem og afgiver deres Betænkning. Og saaledes er det i Virkeligheden gaaet her, thi der er ikke taget nævneværdigt Hensyn dertil paa dette Punkt; det er sket paa andre Punkter; det skal jeg villigt indrømme.

Jeg har nu begrundet, hvorfor jeg har anset og den Dag i Dag anser Diskontoen for at være det rette Middel at gribe ind med, naar Tiden er inde. Selvfølgelig kan det misbruges, men jeg vil sige, at det vilde i højeste Grad være en Opgave, der var værdig for Nationalbanken, som jo er den, der har Herredømmet over Diskontoen, at følge med: Naar kan vi slappe Diskontoen igen, saaledes at vi ikke strammer den længere end højst nødvendigt? Jeg sagde før, og jeg skal ganske kort vende tilbage til det, at jeg vel vidste, at det er et Spørgsmaal, der henhører under Nationalbanken; det er ikke Statens Sag at sætte Diskontoen, det er ikke Nationens Sag. For saa vidt kunde man lægge Skylden for, at det ikke er sket, paa Nationalbanken. Det gør jeg ogsaa. Jeg anser det for en af Nationalbankens største Fejl, at den ikke i Tide har benyttet de banktekniske Midler, den raader over, men har ladet sig forlede til at være Samfundshjælper, om jeg saa maa sige, til at yde Laan baade til offentlige Institutioner og til private, til Handelen, paa Tidspunkter, hvor det gik opad — ogsaa i Tider, hvor det gik nedad, selvfølgelig —, i Stedet for at stramme Kreditten i Tide, enten det saa skete paa den ene eller den anden Maade.

Jeg vender mig til selve det foreliggende Lovforslag og tager mit Udgangspunkt i Valutaraadets Betænkning, der altsaa gaar ud paa, at nu har vi fundet et Enighedspunkt, og dette Enighedspunkt er, at Nationalbanken skal sættes til det, som ikke staaer der, og det er jeg veltilfreds med, men som man i Almindelighed hører ude i Pressen og i Diskussionen: at Nationalbanken skal tvinges til at „gøre sin Pligt“. Der ligger bag dette en Insinuation om, at Nationalbanken ikke har gjort sin Pligt, en Insinuation, som jeg i det store og hele

ikke kan tiltræde. Jeg ved vel, at Nationalbanken paa sine Steder har forvoldt sig selv og Samfundet store Tab; jeg kan saaledes nævne Landmandsbanken; men naar man bebrejder den dette, skal man være lidt varsom, for hvor mange er der i denne Sal, der tidligere end Nationalbanken saa, at Landmandsbanken var i Fare? Var der overhovedet nogen, der raabte Varsko saa tidligt, at Nationalbanken kunde have ladet være at yde Laan? Den eneste Bebrejdelse, man med Grund kan rette imod Nationalbanken, er den, at man skulde kunne forlange, at Bankmænd i Landets fineste Bank bedre og hurtigere end andre vilde være i Stand til at bedømme Situationen for Landmandsbanken og se, at den var usikker. Jeg kan ikke forstaa, at vi andre, som gennemgaaende maa erklære os for inkompetente og har været inkompetente til at bedømme det Spørgsmaal, har syndelig Grund til at kaste med Sten paa Nationalbanken. Men jeg indrømmer, at det er en af de store Fejl, den har begaaet. Det har kostet os, Samfundet, Bunker af Penge. Vi maa imidlertid huske paa, at hele Tiden, lige fra Spørgsmaalet om en Diskontoforhøjelse blev rejst, i 1917—18, hvor jeg har rejst det og har faaet Utak for det, har det været hævdet fra alle Sider, at Diskontoforhøjelse vilde man ikke have, og Nationalbanken har bøjet sig for det, har bøjet sig mere, end jeg anser for gavnligt for Samfundet. Dette er min Hovedbebrejdelse imod Nationalbanken, at den ikke til Trods for Folkestemningen kunde se, hvorledes det vilde gaa til Tider, og ikke har indskrænket Kreditten, ligegyldigt eller dog i Hovedsagen ligegyldigt, ved hvilke Midler det var sket. Man siger altsaa, at Nationalbanken nu skal til at gøre sin Pligt, og derved forstaaer man det, som man nu er blevet enig om, som det ærede Medlem Hr. Rode sagde. Man er blevet enig om, at nu skal Banken til at arbejde paa Deflation. Med andre Ord, vi skal have de unødvendige, skadelige Kreditmidler, specielt Sedlerne, ud af Omsætningen. I den Anledning laver man en særlig § 3 i det foreliggende Forslag, og den vil jeg nu se lidt nærmere paa.

Nationalbanken skal ifølge denne Paragraf, hvis den ophøjes til Lov, forpligtes til at holde Dollars til en Kurs, der ikke er mere ugunstig for os end den øjeblikkelige, 5,74, og dette Tal skal saa i Løbet af $1\frac{1}{2}$ Aar falde ned til 5,49, det vil altsaa sige, at Kronen skal stige fra ca. $65\frac{1}{2}$ Ø., som den staaer i i Øjeblikket, op til 68. Nu er der anket stærkt over ogsaa fra min